

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/53/2019
Identifikačné číslo spisu: 2607202569
Dátum vydania rozhodnutia: 24.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2607202569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu „Spoločnosť pre zdravý životný štýl“, Bratislavská 57, Kopčany, IČO: 45 011 583, zastúpeného advokátom JUDr. Václavom Sosnom, Námestie slobody 2, Skalica, proti žalovanému O. Z. EKTO, Nádražná 933/38, Brodské, IČO: 309 769 61, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Kurucová, s. r. o., Hurbanová 486/2, Senica, o zaplatenie 28.214,83 € s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 31Cob/120/2017-516 z 30. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Skalica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 3Cb/94/2008-449 z 21. júna 2017 zamietol žalobu a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že na základe objednávky pôvodný žalobca spoločnosť KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o., so sídlom v Holíči, IČO: 314 62 88 (ďalej aj „KOVOREAL“) ako objednávateľ a žalovaný ako zhotoviteľ, akceptáciou návrhu zmluvy o dielo dňa 25. apríla 2006, uzatvorili platne zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola prekládka vodovodného potrubia, s cenou diela rovnajúcou sa maximálne sume uvedenej v objednávke, ktorú je žalobca povinný zaplatiť po fakturácii žalovaným a s lehotou na zhotovenie diela do mája 2006. Ďalej mal za preukázané, že za účelom realizácie zmluvy žalovaný 15. mája 2006 objednal veci potrebné na zhotovenie diela a koncom mája 2006 ich priniesol do areálu objednávateľa. Na základe faktúry žalovaného žalobca zaplatil preddavok na cenu diela 850.000 Sk. Žalovaný dohodnuté dielo nezhotovil ani v dodatočne poskytnutej lehote do konca júna 2006, naopak objednávateľovi oznámil, že si dielo netrúfa zhotoviť a že ho nezhotoví. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v súdnej veci neexistovali v zmysle § 344 Obchodného zákonníka na strane žalovaného zákonné dôvody pre odstúpenie od zmluvy. Keďže nemal za preukázanú ani existenciu dohody o zrušení zmluvy o dielo v zmysle § 572 Občianskeho zákonníka, vyslovil záver, že nebol

preukázaný žiadny spôsob zániku zmluvy o dielo a teda žalobca nemá nárok na vrátenie poskytnutého preddavku na cenu diela. Súd prvej inštancie nepovažoval za preukázané ani uznanie takéhoto záväzku zo strany žalovaného, keď nemal za preukázané, že listina obsahujúca uznávací prejav, datovaná 30. júna 2006 s nečitateľným podpisom, pochádza od žalovaného.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“), na základe odvolania podaného žalobcom, rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 28.214,83 € s 13% p. a. úrokom z omeškania od 02. augusta 2017 a vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 100%. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z konania žalovaného možno vyvodiť súhlas s objednávkou a podmienkami v nej uvedenými, teda súhlas s návrhom zmluvy o dielo v zmysle § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym posúdením prejavov strán zmluvy o dielo, urobeným koncom júna 2006. Konštatoval, že súd prvej inštancie celkom zbytočne zameral svoju právnú argumentáciu na zisťovanie toho, či prejav žalovaného, urobený voči konateľke spoločnosti KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o., koncom júna 2006, možno považovať za odstúpenie a či sú na takéto odstúpenie dané zákonné podmienky podľa § 344 a nasl. Obchodného zákonníka. S poukazom na obsah žaloby, v ktorej pôvodný žalobca uvádza, že žalovaný oznámil, že odstupuje od zmluvy a súčasne spoločnosť KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o., so zrušením zmluvného vzťahu súhlasila, dospel k záveru, že tento vzťah bol zrušený dohodou. Poukázal na zápis o odstúpení z 28. júna 2006, ktorý vyhotovila samotná konateľka spoločnosti KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o. Konštatoval, že aj keď správnosť opisu udalostí v tomto zápise bola žalovaným spochybnená, už samotné vyhotovenie tohto zápisu zo strany konateľky znamená, že akceptovala dohodu so žalovaným na ukončení zmluvy. So zreteľom na uvedené za nesprávny a odporujúci zistenému skutkovému stavu označil záver súdu prvej inštancie, že v konaní nebola zistená existencia takého prejavu, z ktorého je možné vyvodiť súhlas spoločnosti KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o. s ukončením zmluvy. Odvolací súd mal zo zisteného skutkového stavu za preukázané, že žalovaný na účely vykonania preložky vodovodného potrubia obstaral materiál (rúry a ďalšie veci) a tento materiál dňa 30. mája 2006 zložil na pozemku spoločnosti KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o., kde sa malo dielo vykonávať. Výslovil názor, že zloženie materiálu však nemožno považovať za plnenie žalovaného ako zhotoviteľa, poskytované objednávateľovi zo zmluvy o dielo, nakoľko predmetom záväzku zhotoviteľa nebolo dodať rúry a ďalší stavebný materiál, ale vykonať preložku, teda vykonať výkop, pripraviť lôžko, uložiť doň rúry, riadne ich pospájať, vyspraviť okolie rúr, nasadiť príslušné obslužné a kontrolné zariadenia (šachty, poklapy a podobne), pričom zhotoviteľ môže materiál uskladňovať na akomkoľvek mieste. So zreteľom na uvedené odvolací súd uzavrel, že objednávateľ nie je podľa citovaného ustanovenia povinný vydať takto zložený materiál, pretože to na jeho strane nepredstavuje to, čo podľa zmluvy dostal. Povinnosť spoločnosti KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o. vydať tento materiál žalovanému nie je teda vzájomná s povinnosťou žalovaného vrátiť preddavok na cenu diela, ktoré v okamihu zrušenia záväzku ešte ani nezačal vykonávať. V súvislosti s otázkou synalagmatického záväzku pri zániku záväzku zo zmluvy o dielo podľa Obchodného zákonníka odvolací súd poukázal na čiastočne odlišnú úpravu následkov vydania plnenia spočívajúceho vo vykonaní diela v zmysle ustanovení §§ 542 až 544 Obch. zák. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, ak takúto vec nemožno odovzdať zhotoviteľovi (napríklad preto, že sa stala súčasťou pozemku objednávateľa, alebo je samostatne neodovzdateľná), je objednávateľ povinný buď uhradiť zhotoviteľovi to, o čo sa obohatil, ak záväzok zanikol z dôvodu, za ktorý nezodpovedá objednávateľ alebo mu nahradiť cenu účelne obstaraných vecí, ak záväzok zanikol z dôvodov, za ktoré objednávateľ zodpovedá. Ak teda záväzok zo zmluvy zanikol spôsobom uvedeným v § 544 ods. 1 alebo 2 Obch. zák., môže zhotoviteľ žiadať nie vrátenie vecí (t. j. nie vzájomné plnenie), ale má samostatný nárok na náhradu toho, o čo sa objednávateľ obohatil. V prejednávanej právnej veci, ak teda žalovaný skutočne začal s vykonávaním dohodnutého diela, už vzhľadom na jeho predmet, by mu takto zabudovaný materiál nebolo možné vrátiť a žalovaný by tak mal nárok len na vydanie obohatenia. Poukázal na to, že žalovaný počas konania neuplatnil voči žalobcovi nárok na vydanie týchto vecí, ktorý by nepochybne mohol uplatňovať ako ich vlastník na základe § 126 Občianskeho zákonníka. Žalovaný za konania podal len vzájomnú žalobu o zaplatenie 125.331,50 Sk, ako rozdielu medzi prijatým preddavkom 850.000 Sk a cenou, ktorú žalovaný zaplatil spoločnosti ARMAPLAST spol. s r. o. za kúpu materiálu (975.331,50 Sk). Vzájomnú žalobu však žalovaný za konania zobral späť a ďalšie nároky voči žalobcovi si za konania neuplatnil. Za

nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku žalovaného, že zaplatený preddavok použil na nákup materiálu od spoločnosti ARMAPLAST, spol. s r. o., nakoľko z ustanovenia § 537 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zhotoviteľ vykonáva dielo na svoje náklady a na svoju zodpovednosť, a ak v zmluve nie je dohodnuté inak, nemá nárok na ich náhradu, ale len nárok na cenu diela za predpokladu, že dielo bolo vykonané (§ 548 Obchodného zákonníka).

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný navrhujúc ho zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Odvolaciemu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne vyhodnotenie dôkazov, najmä výpovede pani B. Namietal, že dôkazy, ktoré doložil do spisu, ako aj jednoznačné vyjadrenia svedkov preukazujú, že žalobca mu znemožnil vykonať dielo a dielo vykonala iná firma. Od zmluvy žalovaný nikdy neodstúpil. Nielen spoločnosť KOVOREAL, ale aj odvolací súd nesprávne považovali nečinnosť žalovaného pred právoplatnosťou stavebného povolenia za prejav vôle odstúpenia od zmluvy. Ak by však vykonal dielo pred právoplatnosťou stavebného povolenia, porušil by stavebný zákon a výsledkom takejto činnosti by bola nepovolená, čierna stavba. Pre spoločnosť KOVOREAL nakúpil tovar v hodnote 850.000 Sk, tovar jej dodal, skutočnosť ktorú potvrdzujú dodacie listy a výdajky a spoločnosť KOVOREAL jeho prevzatie aj potvrdila. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobcovi nevznikla žiadna škoda, za peniaze, ktoré im poskytol, nakúpili materiál, ku ktorému nadobudol žalobca vlastnícke právo a disponoval s ním ako svojim vlastníctvom. Navyše, ak žalobca vyvodil svoj nárok z ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, ide o synalagmatický záväzok, teda, ak žiada žalobca vrátiť sumu 850.000 Sk, potom by musel vrátiť žalovaným poskytnuté plnenie, t. j. kompletné rúry s príslušenstvom, čo však vzhľadom na odstup času (11 rokov) nie je možné. Žalobca nepreukázal, že došlo k ukončeniu zmluvy zo strany žalovaného a nepreukázal, že vrátil žalovanému plnenie a že materiál nebol použitý pri vykonaní diela inou firmou. Poukázal na výpovede pani B. a pána B., ktoré potvrdili, že do kovošrotu boli dovezené len rúry, nebolo však preukázané kedy a ich počet, a nebolo preukázané, čo sa stalo so zvyšným dodaným materiálom. Konanie žalobcu označil za odporujúce dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku a rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne a nespravodlivé. Uzavrel, že ak súd rozhodol o nároku žalobcu, mal rozhodnúť súčasne o jeho vzájomnom práve na vrátenie materiálu, ktorý žalobca KOVOREAL prevzal, čo však neurobil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

7. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného rozhodnutia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

10. Podľa ustanovenia § 432 ods. 2 CSP, dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Podľa ustanovenia § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

12. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP, pričom (okrem iného) dovolanie musí byť odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a tieto musia byť vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP. Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. k posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Žalovaný však v dovolaní označil iba dovolací dôvod, a to nesprávne právne posúdenie veci (ktorý prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 CSP) a v ďalšom obsahu dovolania sa zaoberal nesprávnym právnym posúdením prejednávanej veci prvoinštančným ako aj odvolacím súdom. Nesprávnym právnym posúdením je možné odôvodniť dovolania, ktorých prípustnosť je založená na kritériu zásadnej právnej významnosti napadnutého rozhodnutia (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ teda nerozlišoval medzi predpokladmi zakladajúcimi prípustnosť dovolania (dokonca neuviedol ani príslušné ustanovenie zákona, toto v dovolaní absentuje) a dôvodmi, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. V prípade dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd v zásade nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

14. V prejednávanej právnej veci sa dovolateľ v podstate zaoberal len vecnou správnosťou viacerých právnych záverov súdov v kontexte s právnym posúdením prejednávanej veci, pričom za nesprávny označil záver odvolacieho súdu o existencii dohody účastníkov o zrušení záväzku zo zmluvy o dielo a jeho zániku v zmysle § 572 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za nesprávne právne posúdenie považoval dovolateľ aj záver odvolacieho súdu, že povinnosť spoločnosti KOVOREAL - HOLÍČ, s. r. o. vydať žalovaným obstaraný materiál žalovanému, nie je vzájomná s povinnosťou žalovaného vrátiť preddavok na cenu diela, nakoľko dielo v okamihu zrušenia záväzku ani nezačal vykonávať. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzala do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia NS SR napr. sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013), čo v posudzovanom dovolacom prípade nie je splnené.

15. Dovolací súd preto záverom uzaviera, že nakoľko z dovolania nie je zrejماً väzba medzi tvrdeným nesprávnym právnym posúdením § 432 ods. 1 CSP a niektorou zo situácií, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ odmietol.

16. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného ako neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/616/2015).

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.